# Anihilarea organizației „Garda Albă” de către Securitate (1949)

*Oana IONEL*

Denumirea de „Garda Albă” este dată de către Securitate organizației de rezistență creată şi condusă de Leonida Bodiu, care a avut nucleul pe raza comunelor Rebra, Rebrişoara şi Parva din județul Bistrița-Năsăud. Membrii organizației depuneau un jurământ în numele „Ligii Naționale Creştine”, iar în declarațiile date în anchetă nici o persoană nu a vorbit despre o altă denumire. Cu toate acestea, se pare că în zona în care activa această organizație există anumite indicii despre prezența „Gărzii Albe”, dar probabil că acestea au fost create de către autorități pentru dezinformarea locuitorilor din zonă şi atragerea celor nemulțumiți, fiind pretext pentru condamnarea lor. Unele informații atestă că în pădurile din zonă ar fi fost încrustată această denumire pe scoarța copacilor şi că au fost difuzate mai multe manifeste, în numele organizației[1] – fapte pe care nu le-a recunoscut nici unul dintre cei arestați. Considerăm că într-o zonă mult mai extinsă (Moldova de Nord, dar şi regiunea Mureşului) exista o adevărată psihoză în legătură cu o organizație de rezistență intitulată „Garda Albă”, iar tot ceea ce era săvârşit în afara legii era atribuit, cel puțin în faza inițială a anchetelor, pe seama membrilor ei.

Leonida Bodiu însuşi afirmă, în declarațiile sale din cadrul anchetei, că „Garda Albă” e un zvon şi că nu are nici o legătură cu aşa ceva[2], dar recunoaşte că a condus o organizație de rezistență care se numea „Liga Națională Creştină”, formată din țărani din zonă. Notarul Stoicescu din comuna Slătinița, județul Bistrița-Năsăud, răspundea întrebărilor puse de un informator în legătură cu existența „Gărzii Albe” astfel: „partizani nu există în județ, aceştia fiind hoți de drept comun ori formațiuni de partizani lansați de însuşi Ministerul de Interne cu scopul fie de a capta pe acei care ar voi să fugă în munți, fie de a crea grupuri de partizani proprii, care să se afle deja pe teren în momentul unui conflict pe plan extern, cu reflexe interne”[3].

---

[1] Autoritățile erau de părere că manifestele, deşi scrise în numele „Armatei Albe”, erau redactate de către locuitorii din comunele în care erau difuzate „cu intenția de a produce panică în rândul autorităților” (A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 339).

[2] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 13, f. 490.

[3] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 326.

Viața lui Leonida Bodiu, reconstituită după propriile declarații date în anchetă, ar putea constitui punctul de plecare al unui scenariu de film. Născut în comuna Poiana Ilvei, județul Năsăud, Leonida devine locotenent în armata română în cel de-al doilea război mondial. Pentru că vorbea fluent limba germană, în vara anului 1941 primeşte misiunea de a urmări în secret şi a raporta pe toți ofițerii şi civilii care intră în contact neoficial cu autoritățile germane din zona petroliferă şi oferă mai multe date despre căpitanul Otto Haupt[4]. Este apoi trimis pe front cu Divizia 13 Infanterie şi în iarna 1942/1943 cade prizonier în zona Stalingradului. În timpul prizonieratului devine preşedintele mişcării antifasciste din lagărele de ofițeri[5], raportând N.K.V.D-ului date despre trecutul lui Otto Haupt, prizonier şi el. Este unul dintre cei care participă efectiv la crearea Diviziei „Tudor Vladimirescu"[6], cu care revine în țară şi luptă pe Frontul de Vest, fiind comandant de batalion. În timpul unei misiuni nocturne de recunoaştere din ianuarie 1945, cade din nou prizonier şi, datorită trecutului său din U.R.S.S., este judecat şi condamnat la moarte[7], dar apoi este grațiat şi internat într-un lagăr de evrei deportați, în Austria. După cum afirmă, înainte de pronunțarea sentinței a fost contactat de un trimis de-al lui Horia Sima care, în schimbul retragerii acuzațiilor, i-a propus să accepte să revină în țară cu misiunea de a-i transmite lui Petru Groza că legionarii se vor înscrie în Frontul Plugarilor dacă autoritățile se obligă să nu-i mai persecute, dar el refuză[8]. La 4 mai 1945 este eliberat din lagăr de trupele americane, apoi încartiruit într-un oraş din Austria, unde susține că i-a organizat pe cetățenii români în vederea repatrierii[9]. În luna iunie 1946 revine în țară, împreună cu un lot de evrei, dar este arestat la Oradea şi cercetat de Direcția Generală a Siguranței, apoi trimis la Divizia „Tudor Vladimirescu" şi de aici la închisoarea Curții Marțiale din Bucureşti. Este acuzat şi judecat pentru trădare şi dezertare, dar este achitat de ambele

---

[4] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 8, f. 383.

[5] *Ibidem*, f. 407.

[6] *Ibidem*, f. 481.

[7] *Ibidem*.

[8] *Ibidem*, f. 399.

[9] *Ibidem*, vol. 13, f. 481. Într-o altă declarație, Leonida Bodiu afirmă că „fără a avea o împuternicire din partea statului [român – n.n.], am urmărit îndeaproape toate mişcările legionarilor şi a românilor fugiți ulterior din țară. După repatrierea mea, am dat o notă informativă în acest sens Siguranței Generale a Statului şi Marelui Stat Major Secret". Un inspector din cadrul Marelui Stat Major îi promite că informațiile pe care le-a comunicat autorităților vor fi aduse la cunoştința lui Emil Bodnăraş, cu propunerea ca Leonida Bodiu să fie trimis în străinătate pentru a-şi continua „misiunea" începută din proprie inițiativă (*Ibidem*, vol. 8, f. 399).

acuzații[10]. Procesul este însă reluat, dar, pentru că s-a prelungit mai mult timp, Leonida Bodiu pleacă acasă la familia sa din Năsăud. Astfel, este condamnat, în contumacie, la 25 de ani muncă silnică[11] şi, cu toate că apărătorii săi îl sfătuiesc să facă recurs, se hotărăşte să nu mai revină în Bucureşti şi să se sustragă executării pedepsei. Se stabileşte la nişte rude din comuna Rebrişoara, județul Năsăud.

Conform declarațiilor lui Leonida Bodiu, în anul 1948 a fost contactat de anumiți locuitori ai comunei Rebrişoara care i-au propus să formeze o organizație împotriva regimului instaurat în România, expunându-i mai multe probleme: „Amenințările pe care le primesc ei de la comuniştii din comună, că în caz de război ei vor fi distruşi sau deportați în Rusia; teama de colhoz şi de mâncat la cazan; hotărârea lor că, dacă vor veni şi acele zile, mai bine apucă cu toții pădurile, decât să li se ia averile şi să capete cu porția de la cazan, de la unul sau altul"[12]. În linii mari, Bodiu le-a explicat că organizația pe care ar putea-o constitui ar deveni activă numai în momentul declanşării unui conflict mondial, iar atunci să se ocupe cu menținerea ordinii în comună[13]. Pentru ca persoanele cu care lua legătura să nu-l deconspire, cei prezenți au luat hotărârea de a depune un jurământ[14].

Primele informații ale Siguranței despre existența unei „organizații subversive" în zona Năsăudului datează din ziua de 21 iulie 1948: „în mod precis fostul locotenent Bodiu Leonida, originar din comuna Poiana Ilvei, dispărut de la domiciliu din anul 1947, fiind condamnat pentru fapte politice, în prezent are o organizație în Munții Rodnei, împreună cu un maior şi alți fugari politici. Acesta are legături şi în comuna Rebrişoara cu numitul Burdeț Ioan, cârciumar, care posedă aparat de radio, unde vine Bodiu şi ascultă, acesta având, din informații, legătură şi în Munții Rebrişoara. Burdeț Ioan este, printre altele, şi membru în P.M.R., însă acesta îl sprijină în toate acțiunile lui Bodiu, pe care-l ține ascuns de multe ori în locuința lui"[15].

---

[10] *Ibidem*, vol. 13, f. 481v.

[11] *Ibidem*, f. 482.

[12] *Ibidem*, f. 511.

[13] Din declarațiile lui Leonida Bodiu date în anchetă, scopurile organizației erau următoarele: „apărarea credinței creştine - prin rezistență spirituală la atacurile ideologice eventuale contra ei; apărarea şi respectarea familiei fiecăruia contra încercărilor de subminare a familiei; respectarea şi apărarea avutului personal al fiecăruia contra atacurilor care ar fi comise la dezlănțuirea unui eventual conflict mondial; după terminarea conflictului mondial, la o eventuală consultare a voinței publice, sprijinirea rechemării Regelui în țară" (*Ibidem*, f. 485v).

[14] *Ibidem*, f. 511.

[15] *Ibidem*, vol. 8, f. 4.

Documente din luna august 1948 atestă implicarea Serviciului de Informații al Armatei (S.I.A.) în acțiunile întreprinse pentru arestarea lui Leonida Bodiu[16], iar rezoluția colonelului de Securitate Birtaş pusă pe un astfel de raport reprezintă debutul urmăririi atente a problemei semnalate: „Exploatare prin D.R.S.P. Cluj. Se va verifica existența persoanelor semnalate. Vor fi supravegheați, făcuți informatori pădurari. Folosiți minerii din Rodna. Ni se vor raporta măsurile luate şi rezultatele. Se va întocmi de Birou un dosar pentru această problemă”[17].

O metodă de anihilare a organizației de rezistență condusă de Leonida Bodiu a fost propusă de însuşi Ministrul Apărării Naționale[18] – **infiltrarea unor ofițeri „deblocați” în organizație**. În acest caz legenda consta în prezentarea lor ca fiind „fugari”, urmăriți de autorități şi dornici să adere la organizația de rezistență pentru a lupta contra regimului. Prin urmare, la 18 septembrie 1948 S.I.A. comunică Direcției Generale a Securității Poporului că „Domnul ministru al Apărării Naționale sugerează ideea infiltrării unui element (ofițer sau subofițer « deblocat ») printre aceste grupuri de refugiați, în scopul de a procura date şi informațiuni precise asupra acestora. Vă rugăm să binevoiți a ne comunica părerea dvs. asupra acestei propuneri. În cazul că vă însuşiți această idee, organele Serviciului de Informații al Armatei vă stau la dispoziție pentru a colabora la descoperirea şi prinderea acestor bande. Şeful S.I.A., lt. col. Gh. Evulescu”[19]. Răspunsul D.G.S.P. a venit peste 10 zile: „vă rugăm să binevoiți a dispune, cunoscând că din rapoartele aflate la dosar şi din semnalările S.I.A. rezultă că informatorul este acelaşi şi că suntem de acord cu introducerea unui informator bine instruit, care, sub masca de ofițer deblocat şi urmărit de organele se securitate pentru fapte politice, ar avea posibilitatea să stabilească întreaga activitate a organizației”[20].

Pentru a pune planul în aplicare, s-a organizat **o rețea informativă** în zonă, din care făceau parte colaboratori ai S.I.A. şi ai Securității. În luna septembrie 1948, după ce Securitatea infiltrase informatori în cadrul organizației de rezistență, aceştia nu puteau îndeplini ordinele primite, deoarece cei urmăriți „se feresc de orice persoană, iar ei se cunosc cu toții”[21], dar activitatea lor a continuat. Pe

---

[16] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 395.

[17] *Ibidem*, f. 385.

[18] În acel moment ministru al Apărării Naționale era Emil Bodnăraş.

[19] *Ibidem*, f. 383.

[20] *Ibidem*, f. 380.

[21] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 8, f. 126.

lângă aceasta, se propunea ca „efectivele posturilor de jandarmi din regiune să fie mărite şi dotate cu armament automat”[22], pentru că existau date conform cărora „partizanii” ar fi deținut importante cantități de armament şi muniție[23].

În rapoartele Direcției Regionale de Securitate Cluj apare deseori termenul de „partizan” pentru a desemna persoanele care făceau parte din organizația lui Leonida Bodiu. Din această cauză, în februarie 1949 colonelul Gavrilă Birtaş trimite un ordin către mai multe direcții regionale de Securitate în care face următoarele precizări: „Deoarece s-a constatat că în corespondența dvs. utilizați termenul « partizani » pentru a-i numi pe bandiții care terorizează populația de la sate sau pe refugiații politici, dăm următoarele lămuriri: Termenul « partizani » este întrebuințat greşit, deoarece acest termen presupune existența unor luptători pentru cauza poporului muncitor, aşa cum au existat în cel de-al doilea război mondial în țările cotropite de fascişti, ceea ce nu poate fi cazul cu aceşti bandiți de drept comun sau acei reacționari refugiați în munți. Întrebuințarea acestui termen dovedeşte un slab nivel politic. Este necesar să se explice ofițerilor de securitate din subordinea dvs. cele de mai sus, pentru a se evita pe viitor asemenea confuzii şi a se insista pentru ridicarea nivelului politic şi ideologic, punct esențial, de altfel, din statutul instituției noastre”[24].

Leonida Bodiu, reuşise captarea personajelor-cheie din comune (preoți, notari, angajați ai primăriilor, jandarmi, membri ai P.M.R.). Dar unii au făcut un joc dublu. Ilie Bejenaru, şeful Postului de Jandarmi din comuna Rebrişoara, este o verigă importantă în operațiunea de anihilare a organizației. Într-o fişă personală întocmită de Securitate pentru Leonida Bodiu se arată că: „la data de 11 iulie [1948] [Bodiu Leonida] ajunge, prin Burdeț Ioan, de a acapara pe şeful Postului Rebrişoara, Bejenaru Ilie, care, la rândul său, a acceptat şi ne-a informat despre această chestiune, însă totodată, în urma instrucțiunilor primite, intră şi în legătură cu el”[25].

Leonida Bodiu fusese dat în urmărire pe țară, lucru consemnat în Buletinul Poliției nr. 2, din 10 ianuarie 1948[26], Ilie Bejenaru arătând că a aflat despre aceasta într-o şedință a şefilor de Posturi de Jandarmi la Bistrița[27]. El afirmă că după această dată a organizat o rețea informativă în anturajul

---

[22] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 369.

[23] *Ibidem*, f. 388.

[24] *Ibidem*, f. 199.

[25] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 9, f. 21.

[26] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 235, vol. 1, f. 43.

[27] *Ibidem*, f. 36.

cârciumarului Ioan Burdeț şi a preotului Emil Irini, pe care îi bănuia că au legături cu cel urmărit, şi că a semnalat acest lucru superiorilor prin secretarul Sectorului de Jandarmi Năsăud[28]. Într-o discuție cu şeful Sectorului Năsăud, Ilie Bejenaru îşi dă seama că nu se ştia nimic despre Bodiu, dar superiorul său l-a certat în momentul în care a încercat să-i comunice mai multe date[29]. Între Leonida Bodiu şi Alexandru Moraru, şeful Sectorului de Jandarmi Năsăud, existau legături de prietenie, cei doi cunoscându-se din vremea copilăriei. Astfel că după ce s-a emis ordinul de arestare pe numele lui Bodiu, în februarie 1948, Moraru l-a anunțat prin secretarul Sectorului de Jandarmi să fugă, pentru a nu fi prins[30].

Un alt jandarm arestat şi condamnat datorită legăturilor sale cu Leonida Bodiu a fost plutonierul Vasile Citrea, angajat la Postul de Jandarmi din Rebrişoara, care a raportat mai întâi şefului de post, apoi comandantului de Sector despre existența în zonă a lui Leonida Bodiu, dar superiorii l-au asigurat că situația este sub control[31]. Neştiind cum să procedeze, Vasile Citrea a avut contacte ocazionale cu Leonida Bodiu, fapt pentru care va fi inclus şi el în lotul celor arestați ca aderenți la organizația de rezistență.

În urma informațiilor primite de la colaboratori, organele de represiune iau decizia **folosirii trupelor de jandarmi** pentru capturarea organizației de rezistență. În septembrie 1948, Legiunea de Jandarmi Năsăud a conceput un „Plan de operațiune" (preconizată a se desfăşura în intervalul 13-18 septembrie) cu scopul „de a prinde [pe] toți acei bandiți care operează în mod izolat pe raza Sectorului [de] Jandarmi Năsăud şi Prundul Bârgăului şi de a se descoperi toți acei deținători de armament clandestin"[32]. Acest plan a fost trimis Serviciului Securității Poporului Bistrița întrucât obiectivele vizate de jandarmi coincideau cu cele ale Securității, dar lucrătorii de aici erau de părere că „este de prevăzut ca această acțiune să producă o deplasare a acestora [a celor urmăriți de Securitate – n.n.], care se vor simți vizați şi urmăriți şi să ne pună în situația de a pierde firul acestor organizații, care, în ultimul timp, au început a se contura în mod din ce în ce mai concret"[33]. În urma acestei razii, unele note informative semnalau prezența unor străini în zonă, dar cum aceştia nu erau cei căutați, Securitatea

[28] *Ibidem*, f. 36.

[29] *Ibidem*, f. 36.

[30] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 235, vol. 1, f. 11 şi dosar nr. 103, vol. 1, f. 29.

[31] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 1, f. 36.

[32] *Ibidem*, vol. 8, f. 134.

[33] *Ibidem*, f. 133.

din Bistrița încerca să dea unele explicații: „la data când s-a petrecut cazul, Legiunea de Jandarmi a procedat la o razie cu personalul deghizat în țărani [şi] este posibil ca necunoscuții semnalați în notă să fi fost chiar jandarmi în patrulare”[34].

Securitatea a folosit şi metoda **ținerii sub supraveghere** a profesorului de teologie Gheorghe Grecu, despre care se ştia că este în legătură cu Leonida Bodiu. Şeful Direcției de Securitate Cluj a dat un ordin foarte categoric în legătură cu cercetarea profesorului: „a apărut în cadrul problemei organizației subversive din Munții Rebrişoarei, (…) arestarea lui putând da de bănuit membrilor acestei organizații că sunt urmăriți şi descoperiți. Atât numitul, cât şi activitatea lui, este supravegheată şi situația lui va fi lămurită în cadrul problemei respective”[35].

Cu toate eforturile depuse de către Securitate pentru depistarea celor care erau ascunşi în regiunile muntoase din preajma Năsăudului, în luna octombrie 1948 se ştia doar că există mai multe grupări, unele compuse din „fugari politici”, altele din condamnați de drept comun, dar fără nici o legătură între ele. Se exprima neputința Securității în acțiunile întreprinse pentru prinderea lor: „Întrucât, cu toate eforturile depuse de noi, încă nu s-a reuşit a contura în mod absolut precis aceste unități de fugari, operațiunile de depistare nu sunt încă indicate, cu atât mai mult [cu cât] şi anotimpul îi favorizează”[36].

În luna noiembrie 1948 la Direcția Securității Regionale Cluj s-a primit **delațiunea** lui Ioan Pesteşan, încarcerat în Penitenciarul din Dej, care lucrase ca tâmplar în comuna Rebrişoara şi fusese găzduit la Ani Dumitru. Pentru că la mijlocul anului 1948 Ani Dumitru a început să-l întrețină pe Leonida Bodiu, tâmplarul a fost anunțat că trebuie să-şi găsească altă locuință, dar el constatase deja că cel care venise în locul său era „o persoană suspectă”[37]. Astfel că ia legătura cu un instructor de partid al unui şantier din zonă şi împreună, în urma unor investigații, ajung la concluzia că persoana semnalată „este duşman al clasei muncitoare şi că trebuie înlăturată”[38]. Au vrut să-l denunțe pe Leonida Bodiu la Siguranță, dar amândoi au fost arestați, pentru falsificarea unor documente. În luna noiembrie cei doi s-au întâlnit în penitenciar şi vor ca prin datele pe care le dețin să contribuie la anihilarea organizației de rezistență constituită de Bodiu: „vă rugăm a ne duce la Siguranță pentru a vă

[34] *Ibidem*, f. 55.
[35] *Ibidem*, f. 107.
[36] *Ibidem*, f. 22.
[37] *Ibidem*, f. 75.
[38] *Ibidem*.

putea da ajutorul şi sprijinul de a-i prinde. Fără a vă folosi de posturile de jandarmi [pentru că] poate fi anunțat. Îl vor prinde sigur”[39].

La sfârşitul anului 1948, Serviciul Securității Poporului Bistrița deținea mai multe date despre organizația de rezistență condusă de Leonida Bodiu. Astfel, într-un raport se dau informații despre persoane din comuna Slătinița care sunt în legătură cu organizația. Este vorba despre învățătorul Sângeorzan şi de notarul Stoicescu, iar „prin aceste organe exterioare din Slătinița, se pare că organizația caută a-şi recruta elemente informative din însuşi rândul Securității”[40]. Documentul se încheia cu exprimarea nemulțumirii față de lipsa de profesionalism a agenților S.I.A., care împiedică desfăşurarea anchetei: „Organizația de pe Valea Rebrişoarei pare a fi mai circumspectă şi bănuitoare, presupunând prezența în comună şi în regiune a unor agenți care ar intenționa să se infiltreze în problemă. Nu este exclus ca aceşti agenți să fie oamenii S.I.A., care au căutat să forțeze nota, în dezavantajului bunului mers al investigațiunilor în această problemă”[41].

La începutul anului 1949 Securitatea strânge din ce în ce mai mult cercul în jurul lui Leonida Bodiu. Cu toate acestea, nu se putea şti cu exactitate domiciliul său, pentru că avea mai multe gazde în comunele Rebrişoara, Rebra, Poiana Ilvei şi în casele izolate de pe Valea Gersei, iar informatorii anunțau doar locurile în care acesta a fost văzut, iar nu viitoarele gazde. Din acest motiv, în documentele Securității se exprimă temerea că „în cazul unei operațiuni, va fi foarte greu de găsit domiciliul lui”[42].

Un document datat la începutul lunii februarie 1949 face referiri la informatorii folosiți de către S.I.A. în urmărirea organizațiilor din regiunea Năsăudului. Este vorba despre Leon Ureche, care lucra pentru Securitate, dar şi pentru S.I.A., dar se deconspirase, şi de plut. maj. Țăranu şi plut. Florescu, care lucrau numai pentru S.I.A., dar dovedeau neglijență în misiune fiind „uşor de cunoscut, prin faptul că [ei] caută pe informatorii lor la telefon la primărie”[43]. Un caz interesant este cel al agentului Avir Năsăudeanu, pentru care a fi informator constituia unicul mijloc de subzistență. Pentru că fusese exclus din rețeaua informativă, în 1948 îi trimite o scrisoare lui Carp Greceanu, fostul şef al rezidenților S.I.A., devenit apoi director general la Ministerul Învățământului. Redăm în întregime scrisoarea: „Te

[39] *Ibidem*, f. 76.

[40] *Ibidem*, f. 123.

[41] *Ibidem*.

[42] *Ibidem*, f. 229.

[43] *Ibidem*.

rog pe d-ta foarte mult: vorbeşte acolo, la Bucureşti, cu cine ştii, pentru a mi se da posibilitatea să urmăresc aici o problemă subversivă. Până acum am făcut cum am putut, acum nu mai pot, n-am fonduri, n-am posibilităţi de deplasare. Am scris la Preşedinţia Consiliului de Miniştri şi la Ministerul de Război, dar nu am primit nici un răspuns. Garantez că în trei luni de zile predau întreagă reţeaua, cu toate legăturile din judeţ şi restul ţării, dacă mi se dă posibilitate să muncesc şi să pot urmări pe cei în cauză. Există aici în munţi un grup de foşti membri în « Crucile Verzi », « Sumanele Negre », « Georgescu-Sinaia », « Copiii Codrului » organizaţi în « Gărzile Albe », cu membri militari, civili (ţărani şi oameni politici), înarmaţi cu armament automat. Au legături cu câteva centre din ţară. Dar cu posibilităţile mele, nu pot urmări mai departe.

Vorbiţi unde credeţi că-i mai bine să mi se dea posibilitatea şi garantez în termen foarte scurt că voi avea toată reţeaua în mână. Însă problema e foarte urgentă, deoarece s-a băgat pe fir şi Siguranţa, care se complace să popularizeze problema fără ca să lucreze mai conspirativ. Ba, mai mult chiar, şi Jandarmii încearcă terenul. Eu posed câteva elemente care mă fac să afirm că în termenul fixat garantez de reuşită. Mă cunosc şi ştiu ce pot face când am posibilităţi de muncă”[44].

Pentru că nu mai avea credibilitate în cadrul S.I.A. (de unde fusese îndepărtat în 1946 „pentru incorectitudini şi lipsă de activitate”[45] şi era considerat „un informator de meserie, care nu culege informaţii, ci le vinde”[46]), se propunea ca rapoartele despre Avir Năsăudeanu şi scrisoarea sa adresată lui Carp Greceanu „să fie predate Direcţiunii Generale a Securităţii, pentru a lua legătura cu Năsăudeanu şi a vedea ce este cu organizaţia subversivă despre care mereu tot vorbeşte”[47].

În acelaşi timp, Securitatea continua să fie nemulţumită de activitatea agenţilor S.I.A., „care sunt cunoscuţi şi care fac investigaţiuni prea pe faţă, încât se vede de la distanţă misiunea şi obiectivul lor”[48], aceasta fiind una din cauzele pentru care se considera că Leonida Bodiu urma să părăsească regiunea şi chiar ţara.

După introducerea pedepsei capitale pentru săvârşirea anumitor infracţiuni[49], Leonida Bodiu a hotărât că este mai bine să desfiinţeze organizaţia de rezistenţă. Prin urmare, a anunţat, pe rând, pe

---

[44] *Ibidem*, f. 241-242.

[45] *Ibidem*, f. 239.

[46] *Ibidem*.

[47] *Ibidem*, f. 240.

[48] *Ibidem*, f. 234.

[49] Este vorba despre Legea pentru sancţionarea unor crime care primejduiesc securitatea statului şi propăşirea economiei naţionale, care prevedea pedeapsa cu moartea pentru următoarele infracţiuni: trădarea de patrie, sabotarea propăşirii

membrii acesteia de decizia luată, explicându-le noua situație şi faptul că intenționează să plece în Moldova, apoi în străinătate. Cu ocazia unei asemenea comunicări, s-au iscat nişte neînțelegeri între unii membri ai organizației, în urma cărora, Tomas Penteker a luat hotărârea de a denunța autorităților ceea ce ştia despre Leonida Bodiu[50]. Într-o declarație dată la Securitate, Penteker afirmă că a acceptat să activeze în organizație numai cu scopul de a-l denunța pe Leonida Bodiu autorităților şi anunța că este posibil ca acesta să participe la o nuntă în satul Parva, ocazie cu care ar putea fi capturat[51]. Cu toate că a încercat să se salveze, Tomas Penteker a fost arestat, apoi condamnat, alături de toți membrii organizației, în „Fişa personală" completată după arestare fiind făcută doar mențiunea: „A ajutat foarte mult, prin datele pe care le-a furnizat înainte şi după arestare, pentru descoperirea organizației subversive « Liga Națională Creştină ». A predat chiar o scrisoare, care era scrisă de Bodiu Leonida în limba germană şi adresată lui, în care amenința cu moartea pe numitul Cacior Ioan, secretarul Organizației P.M.R. din Parva. A fost informatorul nostru în problemă şi martor al acuzării"[52].

Datorită informațiilor conform cărora Leonida Bodiu dorea să părăsească zona Năsăudului, la începutul lunii februarie 1949, deşi anotimpul nu era încă favorabil unei operațiuni de amploare, angajații Securității au fost nevoiți să întocmească un „Plan de acțiune în problema organizației subversive din Munții Rebrişoarei". Alături de acest document, exista şi o „expunere descriptivă" a planului, împărțită în trei subpuncte.

La „Obiective" se preciza: „S-au fixat în total 13 obiective principale, care presupun ridicarea a 57/cinci zeci şi şapte/ persoane vizate în problemă, ca factori de primă importanță. (…) Pentru a se putea atinge obiectivele şi a nu se face totuşi risipă de forțe, iar pe de altă parte să nu se creeze situații dificile unor echipe mai puțin numeroase, s-a prevăzut colaborarea între echipe, în special acolo unde simultaneitatea declanşării poate suferi întârzieri, întrucât prin însăşi configurația terenului / văi înfundate care se pot bloca, cazul echipelor de pe izvor şi Bârlea /, nerespectarea simultaneității poate duce la deconspirare"[53]. Numărul şi echipamentul celor care urmau să participe la operațiune era bine

---

economice a țării, neîndeplinirea cu ştiință sau îndeplinirea voit neglijentă a îndatoririlor de serviciu, actele de teroare săvârşite individual sau în grup, constituirea de bande în scop terorist sau de sabotaj etc. Legea a fost aprobată de Marea Adunare Națională la 13 ianuarie 1949 şi publicată în „Monitorul Oficial" la 15 ianuarie (cf. *Istoria României în date* (coord. Dinu G. Giurescu), Editura Enciclopedică, Bucureşti, 2003, p. 514).

[50] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 10, f. 134 şi vol. 13, f. 283.

[51] *Ibidem*, vol. 13, f. 291.

[52] *Ibidem*, vol. 7, f. 455.

[53] *Ibidem*, f. 262.

gândit: „La calcularea efectivelor s-a ținut cont de configurația geografică / muntoasă /, de posibilitatea unor atacuri din partea celor urmăriți, precum şi de faptul că nu se poate conta pe sprijin din partea populației din această regiune, care simpatizează cu cei urmăriți. La dotarea efectivelor sunt necesare cât mai multe arme automate şi grenade, pentru specificul luptelor în pădure şi munte, cunoscând că Serviciul nu are în dotare astfel de armament. (…) Pentru o mai uşoară atingere a obiectivelor, vor fi necesare a se recruta călăuze dintre cunoscătorii locurilor / informatori sau pădurari verificați/”[54]. În sfârşit, la capitolul „Timpul declanşării” se prevedea: „Data declanşării acțiunii operative nu poate fi fixată în mod absolut, întrucât ea poate suferi amânări din cauza timpului, întrucât o înzăpezire ar face imposibilă atingerea tuturor obiectivelor. (…) Timpul favorabil pentru declanşarea operațiunii este la ivirea zorilor, în acest moment echipele respective trebuind să se afle deja dispuse în dispozitive. Noaptea nu este indicată, întrucât regiunea de munte, cu casele dispersate / fiecare echipă având în obiectivul său mai multe case / nu se pretează la acest principiu”[55].

Acest plan a fost pus în aplicare în noaptea de 12/13 februarie 1949, iar în ziua de 13 februarie, colonelul de Securitate Mihai Patriciu, şeful Direcției Regionale de Securitate Cluj raporta Colonelului Birtaş din Direcția Generală a Securității Poporului: „în ziua de 12 februarie a.c. ora 1/noaptea/ am pus în mişcare trupele operative pentru apropierea obiectivelor din regiunea Rebrişoara. S-a început operațiunea cu un efectiv de 126 trupă de la Batalionul de Securitate Floreşti, plus 30 oameni ai Securității din Direcția Regională Cluj şi Servicii. S-au format 30 echipe, la care am ataşat câte un ofițer sau subofițer de Securitate, plus câte o călăuză. S-au luat toate măsurile de precauțiune, fiind informați că cei vizați sunt înarmați. Operațiunea a decurs în bune condițiuni / fără nici un incident /, iar rezultatul este arestarea unui număr de 22 persoane implicate în organizație. Toți cei arestați sunt numai localnici[56] / Rebrişoara, Parva, Rebra şi Gersa/. Fugari politici nu am găsit nici unul, întrucât s-au deplasat în alte regiuni, deocamdată necunoscute. Anexăm un tabel de cei arestați. Cu această ocazie s-a găsit următorul armament: un pistol automat în condiții de funcționare, două arme militare în condiții de funcționare şi ceva muniție”[57].

---

[54] *Ibidem*, f. 263.

[55] *Ibidem*.

[56] Într-o sinteză alcătuită de D.G.S.P. la 17 februarie 1949, se specifică: „Aceste elemente sunt dintre localnici şi erau folosiți de fugarii politici din organizație ca gazde, curieri şi pentru aprovizionare” (A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 168).

[57] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 8, f. 285.

Rezultatul raziei din noaptea de 12/13 februarie a fost comunicat conducerii M.A.I. şi de către Secretariatul General pentru Trupe, iar pe document este scris: „Văzut de tov. g. locot. Pintilie"[58].

Nu s-a reuşit însă arestarea tuturor membrilor organizaţiei de rezistenţă, cei rămaşi liberi refugiindu-se în păduri, unde se presupunea că au format un fel de gardă pentru apărarea lui Leonida Bodiu. În urma acestui fapt, Securitatea a luat măsuri pentru „intensificarea acţiunilor informative pentru a se ajunge la depistarea definitivă a acestor organizaţii"[59].

După arestările efectuate în noaptea de 12/13 februarie, Securitatea ia decizia continuării cercetărilor şi reţinerii numai a acelora care posedau arme[60]. Prin urmare, la 16 februarie s-a făcut o nouă razie, dar rezultatul a fost negativ „deoarece toţi acei locuitori din comunele Rebrişoara, Rebra şi Parva care au avut arme şi care au avut legături mai strânse cu Bodiu Leonida au dispărut de la domiciliile lor din ziua de 12 februarie 1949, fugind în pădurile din împrejurimi. (…) Cercetările sunt în curs însă nu dau rezultatul aşteptat, pentru motivul că şefii organizaţiei, deţinătorii secretelor şi legăturilor, nu au putu fi arestaţi, iar în al doilea rând pentru că nu s-a putut face separarea arestaţilor, din lipsă de spaţiu, arestul nefiind corespunzător, având numai opt celule"[61]. Direcţia Regională a Securităţii Poporului Cluj a reacţionat în urma acestui eşec (din 34 de persoane despre care se ştia că au arme, 29 reuşiseră să plece în munţi), accentul fiind pus pe descoperirea celor care îi informaseră despre planurile autorităţilor[62].

Pe lângă **frica indusă** oamenilor din comune de raziile efectuate de către Securitate şi Miliţie, organizaţiile de partid de aici **au răspândit zvonuri alarmiste** despre ceea ce se va întâmpla dacă nu dau informaţii despre „fugari", conform declaraţiilor din anchetă ale lui Leonida Bodiu: „După a doua razie, au circulat fel de fel de zvonuri: că aceste trei comune unde am stat eu vor fi distruse complet, cu artileria grea; că populaţia acestor trei comune va fi deportată în U[niunea] S[ovietică] şi altele de acest fel"[63]. În aceste condiţii, Leonida Bodiu afirmă că se hotărâse să se predea autorităţilor, pentru a se înceta cu arestările, dar că a fost convins să nu facă acest lucru de către apropiaţii săi[64].

---

[58] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 159.

[59] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 8, f. 336.

[60] *Ibidem*, f. 295.

[61] *Ibidem*, f. 308-309.

[62] *Ibidem*, f. 336.

[63] *Ibidem*, vol. 13, f. 502.

[64] *Ibidem*, f. 502.

Ancheta a început imediat după primul val de arestări, la Serviciul Securităţii Poporului Bistriţa. Unii dintre cei anchetaţi nu au recunoscut nimic la început, conform sfaturilor date de Leonida Bodiu ca în caz de arestare, să nu se denunţe între ei, pentru ca cei care vor rămâne liberi să aibă grijă de cei încarceraţi şi de familiile lor[65]. Peste aproape o lună de zile, D.G.S.P. transmitea un ordin (semnat de col. Mişu Dulgheru) Securităţii din Cluj pentru ca cercetările să se axeze pe anumite probleme: de unde s-a făcut rost de armament, cine finanţa şi aproviziona fugarii şi dacă au avut legături cu fruntaşi ai P.N.Ţ.-Maniu, legionari sau alte grupuri din munţi[66].

La sfârşitul lunii februarie 1949, Alexandru Moraru, şeful Sectorului de Jandarmi Năsăud, a fost convocat la Securitatea din Bistriţa unde maiorul Viorel Gligor i-a comunicat că deţine probe conform cărora, deşi a avut cunoştinţă de organizaţia de rezistenţă creată de Leonida Bodiu, nu a informat superiorii. Prin urmare, Alexandru Moraru a fost şantajat: dacă nu găseşte o modalitate de a-l prinde pe Leonida Bodiu, îşi va pierde serviciul[67].

Alexandru Moraru avea două opţiuni: să-l susţină în continuare pe Leonida Bodiu, în baza legăturilor de prietenie care existau între ei, şi să devină, la rândul său, un „duşman al clasei muncitoare” sau să-l trădeze. Conştient de faptul că neacceptarea „ofertei” făcute de şeful Securităţii însemna nu numai pierderea serviciului, dar şi o condamnare penală, Alexandru Moraru alege calea cea mai uşoară: trădarea lui Leonida Bodiu şi predarea sa autorităţilor.

După ce-şi face un „plan de bătaie” împreună cu soţia şi rudele sale, Moraru pleacă în noaptea de 29 februarie 1949 în munţi, acolo unde Securitatea avea informaţii că s-ar afla Leonida Bodiu şi câţiva apropiaţi. La încheierea misiunii, Alexandru Moraru face un raport amănunţit al întregii operaţiuni, astfel că aceasta poate fi urmărită pe zile.

În dimineaţa zilei de 2 martie a ajuns în comuna Rebra şi a luat legătura cu membri ai organizaţiei, cărora le-a câştigat încrederea, prezentându-se ca un ofiţer care s-a hotărât să lupte împotriva regimului şi doreşte să se întâlnească cu Leonida Bodiu, pentru a se înscrie în organizaţia sa[68]. Peste câteva zile a fost condus de către soţia lui Dumitru Nedelea la punctul numit „La Semne”,

---

[65] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 6, f. 12.

[66] *Ibidem*, f. 147.

[67] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 235, vol. 1, f. 11 şi 45.

[68] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 13, f. 54; dosar nr. 235, vol. 1, f. 11.

zona în care se aflau cei dați dispăruți[69]. Apoi Moraru a conceput o scrisoare către Leonida Bodiu şi i-a trimis-o prin Dumitru Nedelea, iar peste câteva zile s-a întâlnit cu şeful organizației de rezistență, care a venit însoțit de patru bărbați înarmați[70]. Moraru a fost acceptat în grupul lor, dar, după cum declara, „am observat că sunt în continuu supravegheat şi suspectat să nu fiu trădătorul lor şi omul trimis care să le întindă o cursă”[71]. În perioada în care a stat izolat în munți împreună cu Leonida Bodiu, Alexandru Moraru i-a trimis scrisori soției sale, lucru ce nu putea crea nici un fel de suspiciune membrilor organizației de rezistență. De fapt, soția lui Alexandru Moraru devenise omul de legătură între soțul său şi autorități, devenind agentul Securității.

Informată de locul în care se afla Leonida Bodiu, în punctul „La Semne”, în noaptea de 8/9 martie 1949 Securitatea a trecut la verificarea caselor din acea zonă[72]. Operațiunea a fost un eşec total datorită lipsei de profesionalism a angajaților Securității, dar şi a dejucării planului de către cei vizați. Au existat două echipe de acțiune, care trebuia să aresteze pe toți cei descoperiți. Prima echipă avea drept călăuze doi membri ai organizației arestați în noaptea de 12/13 februarie. Aceştia au reuşit să inducă în eroare echipa operativă, sub pretextul că au greşit drumul din cauza nopții, astfel încât trupele au ajuns la locul stabilit mult mai târziu decât era prevăzut[73], iar cei vizați au putut reacționa mai eficient. Punctul cel mai important al operațiunii îl constituia casa lui Dumitru Nedelea, care a fost înconjurată de cinci sublocotenenți, urmând a fi sprijiniți de alți trei[74]. Datorită sesizării soției celui urmărit, dar şi din cauza „blocării pistoalelor mitraliere, primite împrumut de la Miliție”[75], Dumitru Nedelea a reuşit să fugă şi, cu toate că a fost urmărit pe o distanță destul de mare de subofițerii de Securitate, nu a putut fi prins[76]. Din păcate soția sa, încercând să fugă, a fost rănită de către unul dintre subofițerii rămaşi încă acolo[77], în urma cărui fapt i s-a amputat un picior.

A doua echipă, formată din doi subofițeri de Securitate şi doi de Miliție, îmbrăcați în haine țărăneşti, care aveau misiunea de a prinde persoanele care ar fi scăpat din încercuire, „a sosit la timp pe

[69] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 13, f. 54.

[70] *Ibidem*, f. 54.

[71] *Ibidem*.

[72] *Ibidem*, vol. 8, f. 328.

[73] *Ibidem*.

[74] *Ibidem*.

[75] *Ibidem*.

[76] *Ibidem*, f. 329.

[77] *Ibidem*.

poziție, dar în loc să execute misiunea ordonată, ei au trecut la percheziționarea caselor de pe versantul dinspre comuna Parva, astfel nu au putut interveni la reuşita acțiunii, neapărând la locul indicat decât tardiv”[78].

Eşecul operațiunii din noaptea de 8/9 martie a fost criticată destul de aspru de către colonelul de Securitate Mihai Patriciu, şeful Direcției Regionale de Securitate Cluj: „(…) binevoiți a cunoaşte ca pe viitor înainte de a porni în acțiune operativă veți instrui personalul şi se va controla armamentul şi muniția pe care o vor avea asupra lor. De asemenea, se va atrage îndeosebi atențiunea fiecărui ofițer şi subofițer de Securitate în subordinea dvs. care vor primi o misiune, pentru a înconjura un obiectiv sau de a ajunge la un punct bine stabilit în planul de acțiune, să nu decurgă la alte acțiuni inițiate de el însuşi, ci va executa ordinul primit după planul făcut mai înainte de a porni în acțiune, pentru buna reuşită a operației şi sarcinilor primite. Greşelile făcute cu ocazia operației din noaptea de 8-9 martie 1949 se vor prelucra în şedințele profesionale, ca pe viitor fiecare să ştie ce misiune i s-a încredințat, ce trebuie să facă pentru buna reuşită a operației”[79].

Agitația din comune şi întrebările pe care şi le punea Leonida Bodiu, dacă ar trebui sau nu să se predea, au contribuit la desăvârşirea planului lui Alexandru Moraru, care a reuşit să-l atragă pe şeful organizației de rezistență la Sângeorz-Băi, la nişte rude de-ale sale.

În ziua de 12 martie 1949 Alexandru Moraru trimite soției sale următoarea scrisoare: „Dragă Năstăcuță, nu ți-am scris până acum întrucât nu am avut ocazia. Acum îți scriu acest bilet prin persoana care ți-l aduce, comunicându-ți că sunt sănătos şi la un loc cu L[eonida], în loc sigur. Am scăpat sănătoşi de urmărirea ce a fost zilele trecute[80]. Nu ştiu dacă tu ai fost la Sângeorz să aranjezi cu Maxim ceea ce ți-am spus. Vrem să plecăm de aici cu orice preț cât mai curând, căci este primejdios. Ți-am mai trimis vorba printr-un om al nostru, dacă a venit pe la tine. Scrie-mi ce faci şi ce fac bătrânii şi dacă m-au căutat pe la Sângeorz şi Maieru. Fii tare, că bunul Dumnezeu ne va scăpa şi din acest necaz mare. Trimite-ne ziare, țigări etc. Scrie-mi ce se discută prin oraş despre mine, dar pe la Siguranță? Tu ai fost interogată sau chemată la Bistrița şi ce anume te-au întrebat? Ce-i pe la Miliție şi cine a venit în locul meu? Ce spun şefii de posturi? Ai primit drepturile băneşti? În ce ape se găsesc Bejenaru, Vâlcu, Citrea şi D-tru. Midrigan? De avansarea mea ce ştii? Nu a venit ceva de 6 martie? Scrie-ne mult. De la Bistrița

---

[78] *Ibidem*.

[79] *Ibidem*, f. 327.

[80] Este vorba despre razia din noaptea de 8/9 martie 1949.

ce ştii? Trimite-ne ziare multe! Fă-ți curaj, roagă-te lui Dumnezeu. Rupe biletul şi arde-l. Te sărută, Alexandru”[81].

Soția lui Moraru a prezentat scrisoarea Şefului Biroului Securității din Năsăud, care trimite ordin Serviciului Securității din Bistrița, în care arăta că: „(…) Dați ordin organelor de Securitate Rodna ca să nu se deplaseze la Sângeorz-Băi sub nici o formă. Cei în cauză vor fi aduşi la Sângeorz, informatorii ne garantează de prinderea lui Bodiu Leonida însă să-i lăsăm ca să nu vadă că sunt urmăriți. (…) La bilet am răspuns, Doamna Moraru a scris ce am dictat eu. Cred că în cel mai scurt timp posibil îl avem în mână pe Bodiu Leonida. Rog în acest sens nu întreprindeți deocamdată nici o acțiune fără să ştiu eu, spre a nu se da greş”[82].

Ajunşi la Sângeorz, Leonida Bodiu îi exprimă lui Moraru bănuiala că l-a atras într-o cursă şi, pentru a se risipi aceste supoziții, cei doi rămân câteva zile într-o casă pustie, în câmp. Sub pretextul că o rudă de-a lui Moraru urma să dea o petrecere, cei doi pleacă spre sat, iar felul în care s-a desfăşurat capturarea lui Leonida Bodiu este descris amănunțit în raportul lui Moraru: „După mai multe zile am reuşit de l-am adus în casă la un nepot al meu, care aranjase deja totul cu soția mea. Tot soția mea a precizat data şi ora când voi sosi eu cu Bodiu Leonida acolo. Legătura a ținut-o prin slt. Mureşan. La vreo 12 noaptea de 21 martie maşina Securității a venit la marginea comunei, unde îi aştepta un frate al meu (conform consemnului), care i-a condus până la casa unde ne găseam, la un chef anume aranjat. Bodiu Leonida a fost ridicat şi dus la Bistrița, iar eu mi-am luat din nou comanda Circ[umscripției] Năsăud”[83].

După prinderea lui Leonida Bodiu, documentele oficiale consemnează faptul că cei care fuseseră declarați dispăruți au fost „lămuriți” să se predea de bună voie[84]. Metodele adoptate pentru „lămurire” rezultă din chiar rapoartele Securității: „În urma operațiunilor efectuate în regiunile vizate,

---

[81] *Ibidem*, vol. 13, f. 49.

[82] *Ibidem*, vol. 12, f. 282.

[83] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 235, vol. 1, f. 11. Deşi a fost repus în toate drepturile, iar la 23 august 1949 a fost decorat cu Ordinul „Steaua Republicii” cl. a V-a, Alexandru Moraru a fost internat administrativ în Unitatea de Muncă Cernavodă (1950-1951), apoi arestat din nou în 1951, cercetat cu privire la activitatea lui Lucrețiu Pătrăşcanu, din perioada 1940-1944 (când a avut domiciliu forțat la Poiana Țapului în, iar Moraru era şef al Postului de Jandarmi de acolo) şi internat administrativ într-o colonie de muncă, pentru ca la 26 iunie 1953 să fie condamnat la 1 an şi şase luni de închisoare corecțională pentru „delictul contra represiunii”. A fost eliberat din Penitenciarul Oradea la 28 iulie 1953, pentru că s-a considerat că a ispășit pedeapsa (*Ibidem*, vol. 1-2).

[84] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 12, f. 284.

toți membrii organizației fugiți de la domiciliile lor, văzând că organizația este în descompunere şi că *familiile lor suferă*" s-au prezentat de bună voie, predând armele"[85]. Se reuşise chiar un lucru neaşteptat: din cauza fricii induse, anumite persoane despre care Securitatea nu avea informații că ar fi făcut parte din organizația de rezistență s-au predat benevol[86]. La 29 martie 1949 au fost arestate alte 19 persoane care „dispăruseră de la domiciliile lor în urma operațiunilor efectuate pentru depistarea organizației, stând fugari prin munți"[87].

Alături de celelalte metode aplicate de Securitate pentru anihilarea „Ligii Naționale Creştine", s-a recurs şi la **executarea prin împuşcare**, pentru a se da un exemplu al fermității cu care autoritățile statului înțelegeau să trateze problema organizațiilor de rezistență. Astfel, la 8 iulie 1949, sub pretextul că Leonida Bodiu, Ioan Burdeț şi Dumitru Toader au încercat să fugă de sub escortă, aceştia au fost asasinați pe Dealul Crucii, punct situat între comunele Rebra şi Nepos, unde cei trei declaraseră că se afla un depozit de muniție[88].

Pentru a-şi desăvârşi misiunea, Securitatea s-a asigurat că şi procesul va constitui un exemplu pentru cei care ar mai fi încercat să se ridice împotriva noului regim politic. Un ordin al Direcției Regionale Cluj, din iulie 1949, era foarte categoric în acest sens: „trebuie alcătuite loturi mici şi folosiți ca martori cei mai indicați în acest sens"[89].

Sentința nr. 1585 a fost dată de Tribunalul Militar Cluj la 10 noiembrie 1949. Pe lângă Leonida Bodiu, Ioan Burdeț şi Toader Dumitru, care, deşi asasinați, au fost condamnați în contumacie, alte 63 de persoane au primit pedepse între 8 luni şi 15 ani de muncă silnică[90]. Un sublocotenent de Securitate a asistat la şedințele de judecată şi a făcut un raport scris către superiori, în care consemna: „(…) Inculpații, în majoritatea cazurilor, au negat faptele şi au spus că la Securitate au declarat de frică, fiind bătuți. Starea de spirit a fost calmă"[91].

---

[85] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 299, vol. 1, f. 136.

[86] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 12, f. 285.

[87] *Ibidem*, f. 323.

[88] *Ibidem*, f. 26; vezi şi Viorel Bodiu, *Fratele meu, ostaş în divizia „Tudor Vladimirescu", împuşcat ca anticomunist pe Dealu Crucii*, în „Memoria revista gândirii arestate", nr. 22, 1997, p. 122-127.

[89] A.C.N.S.A.S., fond Penal, dosar nr. 103, vol. 8, f. 471.

[90] *Ibidem*, vol. 4, f. 260-279.

[91] *Ibidem*, vol. 8, f. 509.

Prin colaborarea dintre Securitate, Serviciul de Informații al Armatei, Trupele de Jandarmi / Securitate, autoritățile au reuşit în doar câteva luni anihilarea organizației de rezistență condusă de Leonida Bodiu. Una dintre metodele cele mai eficiente a fost infiltrarea informatorilor, exemplul şefului de Post din comuna Rebrişoara, fiind ilustrativ pentru modul în care înțelegea Securitatea şi angajații săi să apere noul regim din România. Din păcate, alături de informatorii recrutați, au existat şi persoane care au cedat presiunilor şi au oferit benevol informații organelor de represiune. În cazul dezbătut, metoda intervenției trupelor, cu efective însemnate, a dat roade doar într-o primă fază, apoi, din cauza fugii de la domicilii a mai multor persoane fiind mai eficientă terorizarea familiilor rămase acasă. Oricum, deoarece se aflase că Leonida Bodiu urma să părăsească zona, apoi țara, Securitatea a recurs la o metodă care şi-a dovedit pe deplin eficiența: şantajarea propriului angajat şi infiltrarea sa în organizația de rezistență. Şi pentru ca totul să fie făcut „ca la carte”, după ce au fost prinşi şi anchetați, Leonida Bodiu şi doi dintre apropiații săi au fost asasinați, gestul Securității constituind un exemplu pentru cei care ar mai fi îndrăznit să se ridice împotriva regimului.

**Publicat în Cosmin Budeancă, Florentin Olteanu, Iulia Pop (editori), *Rezistența anticomunistă. Cercetare ştiințifică şi valorificarea muzeală*, I, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2006, pp. 142-158.**